

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Број: Кж-184/05
Бања Лука, 22.12.2005. године

У ИМЕ НАРОДА!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија мр Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Обрена Бужанина, Горане Микеш, Војислава Димитријевића и Желимира Барића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог Ж.Ч., због кривичног дјела убиство из члана 36. став 2. тачка б. Кривичног закона Републике Српске – посебан дио, одлучујући о жалбама Окружног тужиоца у Бањој Луци, и браниоца оптуженог, адвоката С.Д. из Б.Л., изјављених против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број К-160/00 од 15.7.2005. године, у сједници вијећа одржаној дана 22.12.2005. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба браниоца оптуженог Ж.Ч., а уважавањем жалбе Окружног тужиоца у Бањој Луци, преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бањој Луци број К-160/00 од 15.7.2005. године, тако што се оптужени Ж.Ч., за кривично дјело убиство из члана 36. став 2. тачка б. Кривичног закона РС – посебан дио, за које је оглашен кривим том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју казну му се урачунава вријеме проведено у притвору од 8.12.1992. го 12.01.1993. године.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број К-160/00 од 15.7.2005. године оглашен је кривим Ж.Ч., због кривичног дјела убиство из члана 36. став 2. тачка б. Кривичног закона РС – посебан дио (у даљем тексту: КЗ РС), и осуђен на казну затвора у трајању од десет година, у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору од 8.12.1992. до 12.01.1993. године. Оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 1.000,00 КМ.

Против наведене пресуде жалбу су, благовремено, изјавили Окружни тужилац у Бањој Луци и бранилац оптуженог, адвокат С.Д. из Б.Л. због одлуке о казни. Приједлог жалбе тужиоца је да се првостепена пресуда преиначи у одлуци о казни тако што ће се оптуженом изрећи казна затвора адекватна тежини почињеног дјела и степену кривичне одговорности оптуженог, а приједлог жалбе браниоца оптуженог је да се првостепена пресуда преиначи у одлуци о казни тако што ће се оптуженом изрећи блажа затворска казна од казне изречене првостепеном пресудом.

Одговор на жалбу није поднесен.

Испитујући побијану пресуду у границама жалбених разлога и по службеној дужности у смислу одредбе члана 376. став 1. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), овај суд је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Тврдњу, да је изречена казна сувише благо одмјерена и да се њоме не може остварити сврха кажњавања у сегменту опште и посебне превенције, жалба Окружног тужиоца аргументује да на страни оптуженог не постоје олакшавајуће околности таквог значаја које би оправдале изрицање минимум прописане казне затвора за почињено дјело, а насупрот томе да отежавајуће околности које се односе на мотив и начин извршења дјела нису дошле до изражаја у изреченој казни. При томе се у оквиру отежавајућих околности посебно апострофира да је дјело резултат објести, осјећаја премоћи и супериорности оптуженог, када без икаквог разлога „постројава“ три лица и бездушно дејствује по њима ватреним оружјем.

Насупрот томе, жалба браниоца оптуженог тврди да је изречена казна престрога, те да је иста резултат нереалног вредновања олакшавајућих околности, које према становишту ове жалбе, имају карактер особито олакшавајућих околности и оправдавају ублажавање казне испод посебног законског минимума прописане казне за то дјело. Прецизирајући те околности, жалба истиче да је јело извршено у стању битно смањене урачунљивости, и да је почињено у тешким ратним околностима, да је од извршења дјела протекло тринаест година за које вријеме оптужени није осуђиван, да је оптужени отац четворо мале дјеце, а посебно се наглашава да је дјело учињено у стању путативне нужне одбране.

Имајући у виду утврђене околности којима се првостепени суд руководио при одмјеравању изречене казне оптуженом за почињено дјело, а на које се позива у образложењу побијане пресуде, и цјенећи и у вези са истакнутим жалбеним приговорима, овај суд налази основаном тврдњу жалбе тужиоца да је казна преблага, а насупрот томе да нема мјеста приговору жалбе браниоца оптуженог заснованом на тврдњи о престрогости изречене казне.

Наиме, у смислу одредбе члана 41. КЗ РС, полазна основа код одмјеравања казне починиоцу одређеног кривичног дјела представља законски оквир казне прописане за то дјело (при чему суд има дискреционо овлашћење да под условима прописаним одредбама члана 42. и 43. истог закона одступи од тог орјентира), и тако постављени законски оквир казне одражава степен тежине одређеног кривичног дјела у апсолутном смислу. Индивидуализацијом казне на одређеног починиоца дјела, кроз процес судског одмјеравања казне, тежина дјела се релативизује и при томе се мора имати у виду да казна по мјери треба задовољити сврху кажњавања, која по законском одређењу треба да одражава праведан баланс између захтјева да оптуженом омогући ресоцијализацију кроз преваспитање (специјална превенција), и захтјева, постављеног у јавном интересу, да та казна по својој тежини мора имати општи одвраћајући карактер од извршења кривичних дјела (генерална превенција). Такву казну одређују степен кривичне одговорности оптуженог, тежина повреде заштићеног добра, као и друге околности које прате начин извршења дјела и које се односе на личност оптуженог а које су од утицаја да казна буде мања или већа (олакшавајуће и отежавајуће околности).

Оптужени је у конкретном случају оглашен кривим за један од најтежих облика кривичног дјела убиства (које и у основном облику представља тешко кривично дјело), за које је прописана најтежа казна. Према кривичном закону који је примјењен на конкретан случај за почињено дјело оптуженом се може изрећи казна затвора у распону од 10 до 15 година, или казна затвора у трајању од 20 година као најтежа казна, која казна представља алтернативу законом за то дјело прописаној, а протоколом б. Европске конвенције, укинутој смртној казни.

Олакшавајуће околности на које се пресуда позива, и по оцјени овог суда оправдавају одређивање првостепеног суда да оптуженом казну одмјери у распону посебног минимума и општег максимума (од 10 до 15 година). Међутим, основано се жалбом тужиоца указује да је прецијењен значај утврђених олакшавајућих околности, а да отежавајуће околности које жалба тужиоца апострофира, у изреченој казни нису дошле до изражаја, те да разлози генералне превенције не оправдавају изрицање минимум прописане казне. То посебно када се имају у виду околности отежавајућег карактера које прате извршење кривичног дјела, посматрано кроз начин извршења дјела, одсуство повода и било којег облика доприноса оштећених у виду провоцирајуће радње. Тврдња жалбе браниоца оптуженог да је оптужени поступао у путативој нужној одбрани при извршењу дјела, нема упоришта у садржају проведених доказа на главном претресу, о чему је првостепена пресуда дала јасне и увјерљиве разлоге у образложењу које прихвата и овај суд као мјеродавно образложење. Насупрот ставу жалбе браниоца оптуженог, овај суд налази да утврђене олакшавајуће околности посматране у међусобној повезаности немају значај особито олакшавајућих околности које би оправдавале ублажавање казне испод посебног законског минимума.

Имајући у виду све околности, које је првостепени суд нашао на страни оптуженог, те околности које се жалбама тужиоца и браниоца оптуженог апострофирају, овај суд налази, да је казна затвора од дванаест година у сразмјери са тежином почињеног дјела и степеном кривице оптуженог, те да по својој висини представља потребну и довољну мјеру казне, која ће задовољити захтјеве постављене сврхом кажњавања како у сегменту спречавања оптуженог да врши кривична дјела и његовог преваспитања, тако и у превентивном дјеловању према другима у смислу одвраћања од чињења кривичних дјела.

На основу изложеног жалба браниоца оптуженог је одбијена као неоснована, а уважавањем жалбе тужиоца побијана пресуда је преиначена у одлуци о казни у смислу одредбе члана 387. став 1. ЗКП-а па је одлучено као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Мр Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић